

Nijmegen, 28 december 2020

----- persbericht -----

Nederland is hotspot voor exoten

Ons land is samen met Vlaanderen dé 'hotspot' voor exotische vogels. Van heel Europa herbergt onze regio het grootste aantal ontsnapte vogelsoorten in het wild. Waarschijnlijk komen er in de nabije toekomst nog enkele exotische zangvogels vanuit Zuid-Europa bij. Dat staat in de jaarlijkse Vogelbalans van Sovon Vogelonderzoek Nederland.

In de Vogelbalans schetst Sovon de actuele ontwikkelingen van de Nederlandse vogels. Dat gebeurt op basis van een grote hoeveelheid vogeltellingen, grotendeels door vrijwilligers uitgevoerd. Dit jaar staan exoten in de schijnwerpers. Dat zijn soorten die hier niet van nature voorkomen, maar door toedoen van mensen zijn gekomen.

Grote opmars

Het aantal exotische vogels nam in de afgelopen decennia sterk toe. Rond 1975 broedden er ongeveer 100 paren van exotische vogels in het land. In recente jaren zijn dat er zo'n 27.000. De algemeenste drie soorten zijn de grote Canadese gans, nijlgans en halsbandparkiet, bij elkaar goed voor zo'n 95% van alle exoten. De halsbandparkiet is een bekende stadsgenoot van veel Randstedelingen geworden: deze groene parkiet komt van oorsprong uit India en lijkt zonder grote problemen in de vogelgemeenschap in te burgeren. De bekende fazant is wel een exoot, maar is na eeuwenlange uitzettingen al zodanig ingeburgerd dat hij als inheems wordt beschouwd. Deze soort neemt juist sterk in aantal af en de populatie omvat nog zo'n 20.000 paren.

De meeste ontsnappen

Veruit de meeste exotische vogels zijn afkomstig uit siervogelcollecties. Ze ontsnappen of worden losgelaten. Tot nu toe zijn er al meer dan 250 uitheemse vogelsoorten in het wild in Nederland waargenomen, waaronder spectaculaire verschijningen als de grijze kroonkraanvogel, die in 2020 zelfs in Midden-Limburg broedde, buiten de hekken van een privécollectie. De meeste ontsnapte vogels breiden zich in het wild niet gemakkelijk uit. Maar er zijn er die wel succes hebben. Tellingen van deze soorten worden ook gebruikt om onderbouwde inschattingen te kunnen maken over de risico's die zulke exoten mogelijk vormen voor inheemse soorten of voor schade aan landbouw of infrastructuur.

Grote veranderingen

In de Vogelbalans worden ook andere belangrijke ontwikkelingen geschetst. Zo blijkt de trend door te zetten dat een deel van de watervogels van noordelijke komaf steeds noordoostelijker in Europa blijft overwinteren. Vogels die voorheen naar Zuidwest-Europa trokken, verblijven juist steeds vaker bij ons. De zwaarste klappen onder de broedvogels vallen in het boerenland, waar Grutto's, Kieviten en Scholeksters recent hun laagste stand bereikten sinds de start van de tellingen in de jaren zestig. Met de meeste moerasvogels gaat het juist goed.

Bekijk hier de hele Vogelbalans

De Vogelbalans te downloaden (pdf 8Mb) via: <https://www.sovon.nl/nl/publicaties/vogelbalans-2020>

----- einde persbericht -----

De Vogelbalans vat de belangrijkste resultaten van de landelijke vogelmeetnetten van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM) samen, in opdracht van het rijk, provincies en Wageningen Environmental Research (WENR) en in samenwerking met Rijkswaterstaat. De organisatie van de meetnetten is in handen van Sovon Vogelonderzoek Nederland, in samenwerking met het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Bijpassende foto's zijn te downloaden voor éénmalig gebruik bij uitsluitend dit bericht en met vermelding van de naam van de fotograaf: Harvey van Diek via: <https://bit.ly/2L5fUdS>

Contact: Albert de Jong (woordvoerder): albert.dejong@sovon.nl tel: 06-17173764